

Sectie België – Afghanistan/**Iran**

1 tot 6 oktober 2016

De bilaterale sectie België-Afghanistan/Iran** wordt ontvangen door de vriendschapsgroep van de Majlis van de Islamitische Republiek Iran**

Samenstelling van de delegatie:

- de heer Dirk Van der Maelen, Kamerlid, voorzitter van de bilaterale IPU-sectie België Iran/Afghanistan en hoofd van de delegatie;
- mevrouw Sonja Claes, Senatrice
- de heer Alain Destexhe, Senator
- de heer Wouter De Vriendt, Kamerlid;
- mevrouw Latifa Gahouchi, Senatrice
- de heer Andries Gryffroy, Senator.

Proloog

Op 14 juli 2015 werd inzake het nucleaire programma van Iran te Wenen het 'Joint Comprehensive Plan of Action' (JCPOA) ondertekend tussen Iran en de P5+1 [de vijf permanente leden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (China, Frankrijk, Rusland, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten van Amerika) + Duitsland en de Europese Unie].

Dit uitgebreid akkoord is gebaseerd op het raamakkoord van 2 april 2015 waarin Iran aanzienlijke beperkingen op zijn nucleair programma heeft aanvaard gepaard gaande met verhoogde internationale inspecties. Dit alles in ruil voor het opheffen van bepaalde sancties. Dit raamakkoord was op zijn beurt het resultaat van het 'Joint Plan of Action' overeengekomen op 24 oktober 2013 te Genève.

Het is in dit verband dat de sectie op 7 mei 2015 een delegatie van Iraanse parlementsleden heeft ontvangen. Beide partijen wezen toen op het momentum voor het aanhalen van de parlementaire vriendschapsbanden. Van 5 tot 10 oktober werd in IPU-verband de Iraanse vriendschapsgroep ontvangen.

Zondag 2 oktober (Teheran)

Ontmoeting met de heer Ali Larijani, voorzitter van de Majlis

Zowel de gastheer als de delegatie bespreken kort de eigenheden van hun parlementaire systemen.

De gastheer geeft een korte toelichting bij de doodstraf. De doodstraf heeft een lange voorgeschiedenis in Iran en werd onderzocht door duizenden specialisten. De doodstraf wordt niet uitgevoerd op minderjarigen hoewel het mogelijk is voor feiten toen de dader minderjarig was. In ongeveer 90% van de gevallen gaat het om de handel en trafiek in drugs. De straf is des te meer verantwoord aangezien jaarlijks honderden slachtoffers van overheidswege (voornamelijk politie) te betreuren vallen en zonder de doodstraf deze daders en hun producten nog makkelijker hun weg naar Europa zouden vinden.

De gastheer stelt zich vragen bij de aanhoudende kritiek op de mensenrechten terwijl er niemand reageert op de slachtoffers die Saudi-Arabië in Jemen maakt en Israël onder de Palestijnen. Hij is ook kritisch over de mogelijkheid van de terroristen in België en Syrië om zich te bewapenen. De delegatie informeert de gastheer dat België wél kritiek uitoefent op de gebeurtenissen in Jemen, de Syriëstrijders op alle mogelijke manieren bekampt en druk uitoefent op Israël om Palestina te erkennen. Tevens wijst men op de belangrijke invloed van Iran in de regio en dat België daarom hoopt op een actieve rol van Iran inzake Syrië binnen de VN. Volgens de gastheer streeft Iran een diplomatieke oplossing na maar wordt deze verhinderd door twee landen. Die diplomatieke oplossing behelst het aanblijven van Assad en het uitschrijven van democratische verkiezingen. Niet zozeer omwille van de persoon van Assad zelf maar om een tweede Libië te vermijden.

Wat de vrouwenrechten betreft, wijst de gastheer op het uitgangspunt van gelijke rechten van mannen en vrouwen genuanceerd door het feit dat de familie de hoeksteen van de Iraanse samenleving vormt. Iran gelooft in bepaalde delen van het liberalisme maar dat ook de gemeenschap haar rechten heeft. Zo draagt de man een grotere financiële verantwoordelijkheid wanneer zijn echtgenote de zorg voor de familie op zich neemt. Op haar beurt neemt de familie de zorg voor ouderen op zich en doet men geen beroep op rusthuizen. Ook de dracht van de hoofddoek is cultureel ingebed. De gastheer vraagt in deze in het Westen minder overheidstussenkomst en meer respect voor de vrije keuze.

Wat de hoofddoek betreft, wijst de delegatie op het feit dat in België de dracht van de hoofddoek niet bij wet is verboden doch enkel wordt beperkt in concrete problematische gevallen (bijvoorbeeld ter vrijwaring van de neutraliteit in overheidsdiensten en om sociale druk onder minderjarigen weg te nemen binnen de schoolpoorten). In België geldt geen boerkiniverbod. België zoekt wel een oplossing voor het dragen van de hoofddoek als teken van steun aan IS en nodigt de gastheer uit om hierover mee te denken. In verband met het feit dat Teheran van 24 oktober tot 1 november in de schoot van de Internationale Schaakfederatie (FIDE) het festival organiseert, vraagt de delegatie aandacht voor het feit dat sommige vrouwelijke schaakspelsters verklaren geschokt te zijn over het feit dat van hen verwacht wordt een hoofddoek te dragen.

Ontmoeting met de heer Ali Akbar Velayati, diplomatiek adviseur van de opperste leider en hoofd van het strategisch onderzoekscentrum van de 'Discernment's Council'

De gastheer wijst inzake Syrië op de grote vergissing van vijf jaar geleden die de 5000 jaar oude geschiedenis miskent en de sterke gehechtheid aan onafhankelijkheid en territoriale integriteit. Niettegenstaande terechte bedenkingen tegenover president Assad had niemand meer legitimiteit (democratisch verkozen). Een oplossing kan – weliswaar op lange termijn - enkel binnen de VN (wel met meer dan de vijftien leden van de VN-veiligheidsraad, nl. ook de betrokkenen in de regio) en het terrein moet worden voorbereid voor de terugkeer van de vluchtelingen en het vertrek van de terroristen (die de steun van de VSA, Saudi-Arabië en Israël genieten).

Op de bedenking van de delegatie dat de Koerden mogelijks geen centraal gezag meer zullen aanvaarden, antwoordt de gastheer dat er twintig miljoen Koerden zijn in Turkije en vijf miljoen in Irak. De vrede van Lausanne (1923) indachtig is een federatie denkbaar maar een federaal gezag moet blijven.

In het geschil tussen Saudi-Arabië en Jemen meent de gastheer dat Oman kan bemiddelen.

Iran beschouwt Rusland als een strategische partner in de regio.

Ontmoeting met de heer Alaeddin Boroujerdi, voorzitter van de commissie Buitenlandse Zaken en Nationale Veiligheid van de Majlis

De gastheer wijst op het feit dat de Majlis 290 zetels telt. Hiervan zijn er vijf voorbehouden voor de vier erkende religieuze minderheden: twee voor Armeniërs en telkens één voor Assyriërs, Joden en Zoroastriërs. Gelet op het feit dat het Bahá'í geloof niet erkend is, hebben zij geen recht op voorbehouden zetels. De Bahá'í worden niet vervolgd wegens hun geloof.

De gastheer verwerpt de werkwijze van de VSA om terroristen te financieren om het Syrische regime omver te werpen. In Syrië zou IS hierdoor aan de macht komen en zorgen voor een tweede Libië. Hij trekt ook de parallel met Turkije. Beide landen bestrijden diegenen die de wapens tegen hun eigen overheid opnemen.

IS recruteert in Pakistan, Afghanistan, Soedan, VSA en Australië en heeft trainingskampen in Jordanië en Turkije gefinancierd met fondsen uit olie. De gerecruteerden zijn nooit aanhangers van het sjiïsme of het soennisme maar van het wahabisme. Zij keren ooit terug naar het land van herkomst voor het uitvoeren van aanslagen. Nochtans werden door de goede samenwerking met de Franse, Duitse en Australische inlichtingendiensten reeds vele aanslagen in Iran verijdeld.

Op vraag van de delegatie of de straf van geseling nog wordt toegepast, antwoordt de gastheer dat dit enkel kan indien de rechter ertoe beslist.

Inzake euthanasie wijst de gastheer op de strijdigheid met het recht op leven en inzake abortus op de strijdigheid met het recht van de vrouw op een ongeschonden lichaam.

De gastheer stelt de nieuwe voorzitter van de vriendschapsgroep voor, de heer Mr. Broomandi¹.

¹ Op 3 november ontvangt het IPU-secretariaat de melding dat niet de heer Broomandi maar mevrouw Parvaneh Salashouri de vriendschapsgroep zal voorzitten.

Maandag 3 oktober (Teheran)

Ontmoeting met de heer Takht Ravanchi, vice-minister van Buitenlandse Zaken voor Europa en Amerika

De gastheer wijst op de aanhoudende bancaire en investeringsproblemen voor Iran in het post-JCPOA-tijdperk.

Wat de contacten met de EU betreft zal in november 2016 een tweede ronde van gesprekken aanvangen. Er wordt gewerkt aan een 'EU-office' in Iran. Men hoopt op de opening eind 2016 na het oplossen van enkele juridische uitdagingen. De contacten tussen de Iraanse ambassade in Brussel en de EU zouden intensiever worden.

De delegatie deelt mede dat Brussel hoopt op medewerking van Teheran voor een 'readmission agreement'. De gastheer antwoordt dat de Iraanse Grondwet bepaalt dat elk Iraans staatsburger het recht heeft om te verblijven waar hij wenst. Gedwongen terugkeer is dus niet mogelijk maar 'incentives' kunnen wel op voorwaarde dat er geen twijfel is over de nationaliteit. Wat de Afghaanse vluchtelingen betreft die Europa bereiken via Iran en Turkije wijst de gastheer op de inspanningen die Iran heeft geleverd ter sluiting van de grens met Turkije. Hij vraagt de EU om hulp voor de Afghaanse vluchtelingen die door deze maatregelen in Iran verblijven. Het betreft momenteel drie miljoen Afghanen (op piekmomenten stromen er 50 000 per dag binnen). Zij verblijven niet in kampen maar worden geïntegreerd in de maatschappij. Zo heeft de Iraanse regering ervoor gezorgd dat 400 000 Afghaanse kinderen school kunnen volgen. Iran werkt samen met UNHCR aan stimuli voor terugkeer naar Afghanistan maar velen keren weer terug naar Iran wegens het gebrek aan perspectieven in het vaderland. In ieder geval kunnen de 300 000 Afghanen die legaal verblijven en werk hebben in Iran ook blijven.

De delegatie wijst op de sleutelpositie van Iran, Turkije en Saudi-Arabië voor een oplossing in Syrië. De gastheer beaamt dat de VSA en Rusland alleen geen oplossing kunnen bieden. De contacten van

Iran met Turkije gaan de goede richting uit. Saudi-Arabië daarentegen blokkeert bilaterale contacten met Iran. In ieder geval moet Syrië zelf achter de oplossing staan.

De delegatie overhandigt het dossier van Yousef Silavi. De gastheer belooft het dossier te bekijken.

Ontmoeting met de Iraanse Organisatie voor Hernieuwbare Energie (SUNA)

Na een voorstelling van de organisatie bespreekt de gastheer de impact van COP21 voor het Iraanse klimaatbeleid. Iran heeft een vermindering van 4% van de uitstoot toegezegd tegen 2030 maar streeft naar een vermindering van 12%.

De Majlis heeft beslist om de komende vijf jaar te investeren in 5 000 MW hernieuwbare energie. De private sector moet voor de ontwikkeling zorgen. Buitenlandse (ook Belgische) investeringen worden beoogd. Iran heeft een potentieel zowel voor zon, wind, water als biomassa. Een exploitatie van twintig jaar wordt gegarandeerd. Gelet op de heffingen voor hernieuwbare energie op de energiefactuur kan de Iraanse overheid aan de investeerders stabiele inkomsten garanderen.

De mogelijke investering door ASPIRAVI en samenwerking met VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) worden besproken.

Ontmoeting met UNDP (United Nations Development Programme)

De focus van de vergadering ligt op de uitdagingen voor een duurzaam leefmilieu in Iran.

Wegens de sancties kunnen fondsen nog niet ten volle ter beschikking van Iran worden gesteld.

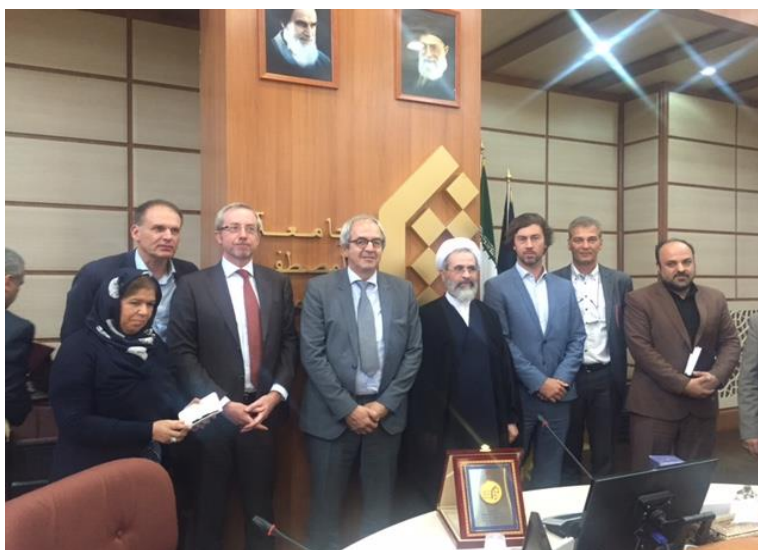
De klimaatwijzigingen leiden in Iran tot minder water. Dit komt bovenop de vier hoofduitdagingen voor Iran: watergebrek, bodemerosie, verlies aan biodiversiteit en de vervuiling van bodem, water en lucht. Daarbovenop is Iran inzake CO₂ de negende grootste vervuiler ter wereld.

Het beroep op grondwater is problematisch en leidt onder meer tot plotse bodemverzakkingen (sinkholes).

Verschillende projecten worden besproken: United Nations Convention to Combat Desertification, Carbon Sequestration Project, Conservation of Iranian Wetlands Project.

Dinsdag 4 oktober (Qom en Kashan)

Bezoek van de Marashi Bibliotheek en ontmoeting met ayatollah A'arafi, rector van de Al Mostafa Universiteit

De gastheer wijst op het feit dat voor de Iraanse geestelijken de radicale islam onaanvaardbaar is en hij wenst zich in naam van de islam hiervoor te verontschuldigen. Bij de aanslagen in België van 22 maart 2016 is ook een van de studenten van de universiteit omgekomen.

Hij geeft toelichting bij de vier pijlers van de Iraanse visie op religie:

1. redelijkheid. Dit vinden we ook terug in andere religies, zoals het christendom;
2. religie mag nooit tot oorlog leiden;
3. verschillende religies leiden tot vriendschappen;
4. elke gelovige is verantwoordelijk voor alle universele thema's (oorlog, milieu, ...);
5. religie is democratisch. De mensen kiezen zelf.

De Iraanse visie op religie is gelijklopend met de Westerse democratie en kan hiermee harmonieus zijn niettegenstaande de bestaande verschillen.

Hij nodigt de delegatie uit om samen te streven naar het niet steunen van landen die het radicalisme aanhangen (zoals Saudi-Arabië). Hij biedt aan om België te helpen in de aanpak van radicalisme en om op cultureel en wetenschappelijk vlak samen te werken. De delegatie gaat graag in op dit aanbod en zal het mededelen aan de betrokken actoren in België.

Bezoek aan Mashhad Ardehal Carpet Company

De delegatie maakt kennis met de weefgetouwen van het Belgische bedrijf Van De Wiele en de wijze waarop ze worden ingezet voor de moderne productie van tapijten.

Woensdag 5 oktober (Isfahan)

UNHCR project: bezoek aan Saqa lagere meisjesschool

Inleidend deelt de schooldirectie mede dat in de provincie Isfahan de 120 000 Afghaanse vluchtelingen (waarvan 50 000 kinderen) zich niet in kampen noch in de duurzamere 'settlements' bevinden maar allen gehuisvest zijn. Een goede opvang in Iran vormt de beste dam tegen een verdere vlucht naar Europa.

In de school worden de Afghaanse meisjes geïntegreerd in de groep. Deze integratie verloopt vlot omdat ze dezelfde taal, religie en cultuur delen.

De kinderen worden vooraf medisch gescreend. In overheidshospitalen krijgen Afghaanse vluchtelingen gratis gezondheidszorg.

Door het grote aantal leerlingen werkt de school met ochtend- en namiddagshiften.

De jaarlijkse kost bedraagt 500 dollar per capita aan de Iraanse overheid. Dit naast de UNHCR-subsidies en een deel dat de Afghaanse ouders zelf betalen. Van de Afghaanse vluchtelingen hebben 25% een officiële job en werken vele anderen in het informele circuit.

In de school worden ook vaardigheidstrainingen gegeven aan meerderjarigen ter bestrijding van analfabetisme en om hun kansen te geven op de arbeidsmarkt.

Van zodra Afghaanse kinderen naar de universiteit gaan, kunnen ze de Iraanse nationaliteit krijgen.

In Iran geldt schoolplicht van 6 tot 18 jaar. Inzake theoretische vormingen zijn er geen beperkingen voor meisjes. Wel inzake vaardigheden en ondernemerschap. Wat het godsdienstonderricht betreft, bedraagt het pakket 5 uur per week van de eerste tot de zesde graad, 4 uur per week van de zevende tot de negende graad en 3 uur per week van de tiende tot de twaalfde graad.

De school is geïnteresseerd in internationale partnerschappen indien het curriculum gelijkaardig is. Het aanbod van de delegatie voor eventuele materiële steun wordt verwelkomd.

In de late namiddag bezoekt de delegatie het Chehel Sotoun paleis, de Armeens-apostolische Vank kathedraal en de historische brug van de Zayandeh Rood rivier.

Voor verdere documentatie:

<http://en.parliran.ir/>

<http://president.ir/en/>

<http://english.khamenei.ir/>